

COMENIUS 2008-2010

Bilateralno šolsko partnerstvo

Dvojezična srednja šola Lendava
Theodor-Heuss Gymnasium Wolfsburg

Naslov projekta:

Medkulturni dialog na narodno(stno) mešanem območju

Education and Culture DG

Comenius

Gre za nadaljevanje in poglobljanje že utečenega partnerstva v okviru projekta „Mladina-šola-gospodarstvo“, ki se je uradno zaključil novembra 2007.

Cilji sodelovanja v okviru naslovnega projekta:

- učenje in poglobljanje znanja jezika (materinščine) vrstnikov partnerske šole
- raziskovanje in ugotavljanje stanja integracije različnih etničnih skupin oz. pripadnikov le-teh (narodne manjšine, tujci, socialni migranti, avtohtone skupine kot npr. Romi, mešani zakoni, ...) v skupnost večinskega naroda
- boljše medsebojno spoznavanje, odpravljanje klišejev in predsodkov, krepitev strpnosti, ustvarjanje podlage za miroljubno sožitje v skupni domovini – Evropi
- spoznavanje oz. poglobljanje znanja o življenju »gostitelja« v neposrednem bivalnem okolju (družina, sorodstvo, sosesčina, šola, javna mesta, prireditve, zbirališča mladih v prostem času, ...)
- spoznavanje in »doživljanje« domovine gostiteljev, njenih geografskih, zgodovinskih, kulturnih, arhitektonskih, etnoloških, naravnih posebnosti
- spodbujanje kreativnosti in inovativnosti
- krepitev čuta za odgovornost, kritično presojo, senzibilnost, pravičnost

Časovni okvir projekta: september 2008 – september 2010

Število vključenih dijakov: približno 15 iz vsake šole

Dejavnosti v času trajanja projekta:

- izmenjava predstavitvenih pisem –medsebojno spoznavanje dijakov
- izdelava skupne spletne strani
- raziskovalno delo
- priprava programa in izvedba po dveh 10-dnevnih izmenjav dijakov med šolama
- organizacija in izvedba jezikovnega tečaja
- priprava in prezentacija ožjega in širšega bivalnega okolja na šoli gostiteljici
- sodelovanje s starši in lokalno skupnostjo
- vključevanje gostov v pouk in obšolske dejavnosti, spremljevalne prireditve v občini oz. regiji
- organizacija poučnih ekskurzij po deželi gostiteljici
- snemanje in zapisovanje dogajanja, izdelava kolaža, stenskega časopisa, priprava razstave, izdelava filma, brošure, zloženke, prospekta, ...
- priprava gradiva za obravnavo oz. diskusijo, interpretacijo pesmi, skupnega recitala, glasbene točke, plesa, ...

- vključitev projektnih vsebin v pouk in izbirne vsebine na šoli
- sprotno seznanjanje javnosti s posameznimi dejavnostmi
- sodelovanje z mediji

Sporazumevalni in delovni jezik projekta/skupnega dela: nemščina

Število sodelujočih dijakov: 15 iz vsake šole:

»Pari« bilateralne izmenjave dijakov:

DSŠ LENDA VA

THG WOLFSBURG

Zap. št.	Ime in priimek	Razred	Ime in priimek	Razred
1	Luka BUKOVEC	2.b	Uli-Alvar WANGER	13.
2	Mateja KOCIPER	2.b	Nadine VÖLKER	10.d
3	Patricija KOCIPER	2.b	Eileen WAGNER	10.d
4	Denis KODBA	2.b	Andjela RANDOW	10.d
5	Sindi KUSTEC	2.b	Lisa OKERT	12.
6	Mihaela MARTIŠEK	2.b	Jana VÖLKE	11.
7	Tjaša FEHER	3.a	Nora WENZLAWIAK	11. 2
8	Mišel PŠENIČNIK	3.b	Rudi SCHLEIERMACHER	13.
9.	Andreja HAVOJ	4.a	Pia DWOROG	11. 2
10.	Timea KOČIŠ	4.a	Eileen LOFINK	11. 2
11.	Sanja SOBOČAN	4.a	Melissa KARIGER	13.
12.	Agi ZAG	4.a	Svea KARIGER	12.
13.	Iris DRVARIČ	4.b	Renske WARNECKE	13.
14.	Ines MURŠIČ	4.b	Sophie KLEEGERGER	13.
15.	Aleš SABO	4.b	Lukas HAASE	12.

Program gostovanja dijakov DSS Lendava na THG Wolfsburg

Datum	Ura	Vsebina	Sodelujejo
5.12.	17.40	Prihod gostov iz Slovenije, pozdrav družin gostiteljic	Vsi
6.12.		Družinski dan	Vsi
7.12.	popoldan	Ogled in spoznavanje mesta (zbirališče: kolodvor)	Vsi
8.12.	7.45-9.20 9.30-11.15 11.35-13.00 13.45 -	Prisostvovanje pouku po urniku Sprejem na šoli, uradna svečana otvoritev skupnega projekta »Comenius«, ogled šole, nato zbirališče v »kafeteriji« Seminarski predmet »Multikulturalnost v mestih« Obisk mošeje (organiziranost in delo muslimanske skupnosti)	Vsi Vsi, Bie, Ki, Bov, g. Marquardt, Sw, 13.e, Slovenci Vsi
9.12.	7.45-11.15 11.35-13.10 14.00 – 18.00-21.00	Prisostvovanje pouku po urniku Pouk slovenščine za dijake THG (slovenski dijaki) Mestni muzej (sprehod skozi 70-letno zgodovino mesta) Skupne interesne dejavnosti	Vsi Vsi Vsi Vsi
10.12.	7.30-20.53 10.30 12.30 14.30 16.30 do 19.30	Ekskurzija v Berlin Ogled mesta iz avtobusa (krožna vožnja) Sprejem v deželnem parlamentu Kosilo Pomnik Holocausta s strokovnim vodenjem Prosto	Vsi
11.12.	7.30-11.00 11.30-16.00 16.00 -	Pouk po urniku Projektno delo – priprava prezentacije Pečenje »adventnega peciva«	Vsi
12.12.	10.00-11-30 Popoldne	Obisk in sprejem v mestni hiši, ter predstavitev dosedanjih rezultatov projekta »Autostadt«	Vsi
13.12.	 Zvečer	Konec tedna v družinskem krogu (po dogovoru izleti, ogledi, obiski, srečanja...) Kopanje	Vsi
14.12.		Interesne dejavnosti (šport)	Vsi
15.12.		Slovo in odhod	

Slike – povezava: <http://www.dssl.si/COMENIUS/slike.ppt>

Raziskovalno delo poteka od začetka novembra do konca januarja v tekočem šolskem letu. Učenci pod vodstvom mentorjev ugotavljajo:

1. narodnostno in etnično strukturo v regiji in občini (vir: Statistične informacije št. 93/2003)
2. vlogo madžarske narodne skupnosti kot povezovalnega dejavnika med dvema državama ter uresničevanje posebnih pravic, zagotovljenih v ustavi, meddržavnih in mednarodnih sporazumih
  - uporabo narodnih simbolov (zastava, himna), obeleževanje narodnih praznikov
  - ustanavljanje organizacij, razvijanje in izvajanje gospodarske, kulturne in raziskovalne dejavnosti, pomembne za ohranjanje narodne identitete
  - izobraževanje v materinščini
  - stike z matičnim narodom
  - organizacija in zastopanje narodnosti v upravnih organih na lokalni in državni ravni (viri: www.uvn.gov.si/manjšine oz. narodne skupnosti/ma; razgovor s predstavnikom krovne organizacije Madžarov v Pomurju, prof. madžarščine na šoli A. Dancs))
3. Predstavitev institucij, ki skrbijo za ohranjanje materinega jezika, kulturne in etnološke dediščine tukaj živečih Madžarov ter posredovanje le-te prihajajočim generacijam, izobraževanje in informiranje v materinem jeziku

Vrtec v Lendavi oz. Dolgi vasi (S. Kustec, filmski prispevek dijaki 2.a; mentor prof. Simona Hozjan)

- uporaba materinega jezika (slovenski, madžarski, romski) pri komunikaciji, učenju, petju, ..., razdelitev v skupine glede na to
- jezikovno usposabljanje vzgojiteljic/-ev
- sodelovanje z vrtci oz. podobnimi ustanovami izven Pomurja (npr. na Madžarskem) – kako pogosti so stiki in kako potekajo
- kje in kako nabavljajo učno gradivo (slikanice, pravlјice, pesmi, zvočne zapise, ...)
- kratek večjezični nastop (petje ali recitiranje pesmice) /posneti na film/

Osnovna šola (D. Kodba, filmski prispevek dijaki 1. b; mentorica prof. Simona Šamu)

- kako poteka dvojezični pouk na nižji in višji stopnji, nivojski pouk materinščine
- raba slovenščine oz. madžarščine v vsakdanji komunikaciji med zaposlenimi in učenci, na sestankih, konferencah, ...
- stiki in sodelovanje s šolami na Madžarskem (v kakšni obliki, kako pogosto se obiskujejo, kakšne so vsebine srečanj, izvajajo skupne projekte, ...), poučne ekskurzije na Madžarsko, ...
- jezikovno izpopolnjevanje učiteljev v madžarščini (poletni, zimski tečaji, tečaji pri nas – na šoli, druge oblike, ...)

- kako je z dvojezičnim učnim gradivom (učbeniki, delovni zvezki, zvočni in slikovni material), dobivajo učno gradivo tudi z Madžarske, kdo skrbi za njegovo nabavo
- posneti (na film) kratek prikaz dvojezičnega pouka, pogovora, nastopa, ...

Srednja šola (I. Drvarič, slikovno gradivo, vzorci dvojezičnih testnih nalog in listin)

- dvojezični pouk (materinščina, nacionalni program, naravoslovni, strokovni predmeti, preverjanje znanja, splošna, poklicna matura, uradne listine, prireditve in proslave, ...)
- medpredmetne povezave (demonstracija na konkretnem primeru SLO, MADŽ., NEM. GEO, MAT; INF)
- medkulturna komunikacija v Karpatskem bazenu (začetki sodelovanja, vključene šole, stiki in medsebojni obiski, vsebina, ...)
- sodelovanje s šolami na Madžarskem (Telekom. Center T. Puskasa v Budimpešti: certifikat računalniškega usposabljanja, sodelovanje učiteljev na skupnih konferencah, ...)
- knjižnično sodelovanje, nabava učbeniškega gradiva na Madžarskem
- študij naših dijakov na Madžarskem (študijski programi, število v zadnjih letih, zaposlitev po končanem študiju, ...)
- dijaška gledališka skupina

Center BÁNFFY (M. Martišek))

- nekaj podatkov o zgradbi sami in njeni zgodovini
- naloge in poslanstvo centra
- knjižnica, internetna kavarna, galerija
- prireditve in nastopi literatov – sodelujejo pri sestavi programa redno s katero od podobnih institucij na Madžarskem, stalno z določenimi umetniki ali se za nastope dogovarjajo sproti
- kako se financirajo in oskrbujejo s »svežo« literaturo
- kako so zadovoljni z odzivom publike in umetnikov

Kulturni dom (A. Sabo)

- idejna zasnova, financiranje in gradnja objekta
- gledališka in koncertna dvorana
- prireditve
- abonmajski program (kako izbirajo in kaj upoštevajo pri sestavi programa, s katerimi gledališkimi hišami oz. podobnimi ustanovami v Sloveniji in tujini/na Madžarskem redno sodelujejo, kako poteka to sodelovanje, ...)
- poletni program, sodelovanje z amaterskimi gledališkimi skupinami, vzgojno izobraževalnimi institucijami, ...)

Knjižnica Lendava (M. Kociper, P. Kociper)

- pomen za mesto in zgodovina zgradbe, v kateri se knjižnica nahaja
- dejavnost knjižnice (izobraževalna, informativna, kulturna, zabavna, ...)
- obseg (pokritost občin, krajevnih knjižnic, članstvo, letna izposoja, elektronska knjižnica, čitalnica, ...)
- knjižni fond (jezikovno razmerje, beletristika, študijsko gradivo, periodične publikacije v različnih jezikih, ...), kako ga dopolnjujejo, aktualizirajo, posodablajo
- prireditve (ure pravljic, lutkovno gledališče, učne delavnice, knjižnična vzgoja, srečanja literatov/literarni večeri, kvizi, predavanja, ...)
- sodelovanje s knjižnicami na Madžarskem, kako poteka to sodelovanje, dodatno izobraževanje in usposabljanje knjižničarjev, ...

Madžarski« mediji: televizija (T. Fehér, M. Pšeničnik)

- začetki oddajanja TV studia
- časovni obseg oddajanja televizijskega studia
- poleg aktualnih redne vsebine, ki so na sporedu ob določenem času
- s katerimi »sorodnimi« mediji na Madžarskem sodelujejo (npr. »Duna TV«), kako poteka to sodelovanje
- kadrovska struktura, kako skrbijo za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje zaposlenih

Madžarski« mediji: radio (T. Fehér)

- začetki delovanja radijskega studia
- časovni obseg oddajanja radijskega studia
- poleg aktualnih redne vsebine, ki so na sporedu ob določenem času
- s katerimi »sorodnimi« mediji na Madžarskem sodelujejo, kako poteka to sodelovanje
- kadrovska struktura, kako skrbijo za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje zaposlenih

Madžarski« mediji: časopis (I. Mursics)

- od kdaj izhaja časopis, kako pogosto, na katerih temah/tematskih področjih je poseben poudarek
- poleg aktualnih redne rubrike, ki jih redno obravnavajo
- s katerimi »sorodnimi« mediji na Madžarskem sodelujejo, kako poteka to sodelovanje
- kadrovska struktura, kako skrbijo za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje zaposlenih

Zbrano in obdelano gradivo predstavljeno v nemščini v okviru projektne teme 09.02.2009
ob 15.30 uri

PROGRAM GOSTOVANJA DIJAKOV THG WOLFSBURG NA DSŠ LENDAVA 06.02. – 16 02.2009

Datum	Predvidene dejavnosti	Sodelujoči
Petek 06.02.2009	Prihod v Lendavo z avtobusom iz Zagreba (pribl. ob 15. uri)	1 učitelj DSŠ, učenci in starši gostitelji pričakajo v Lendavi
Sobota 07.02.2009	Dopoldne: 9.00: učenje plesa 12.00 kosilo Popoldne: 13.30 ogled Term Lendava, nato plavanje	2 učitelja DSŠ dijaki B Bernad
Nedelja 08.02.2009	Praznik – družinski dan	družine gostiteljice
Ponedeljek 09.02.2009	Dopoldne: 9.00: sprejem na šoli, otvoritev srečanja, malica, seznanitev s programom in zadolžitve, ogled šole, kosilo Popoldne: 14.00: tečaj slovenščine 15.30: tema projekta/predstavitev rezultatov raziskave	ravnatelj/vodstvo šole, sodelujoči učitelji THG, učitelj SLO dijaki obeh šol in mentorji
Torek 10.02.2009	Dopoldne: 7.55: 4 ure pouka, debata/kviz, kosilo Popoldne: 14.00 ogled vasi orhidej v Dobrovniku 15.30 obisk v romskem naselju v Kamencih Zvečer: opereta »Vesela vdova«	vsi dijaki dijaki THG, z DSŠ tisti, ki nimajo obveznosti, 2 učitelja mentorja
Sreda 11.02.2009	Dopoldne: 7.55: 4 ure pouka, kviz/debata, kosilo Popoldne: 14.00: tečaj slovenščine, ogled okolice mesta, športne aktivnosti na DSŠ	vsi dijaki THG, učitelj SL, mentorji projekta
Četrtek 12.02.2009	Dopoldne: 9.00: kreativne delavnice: pečenje perecev, lončarjenje, TV studio, fotografiranje, barvanje pirhov, ..., kosilo na šoli Popoldne: obdelava zbranega gradiva, priprava za prezentacijo	Dijaki po skupinah, vsako vodi eden dijakov DSŠ vsi dijaki, mentorji
Petek 13.02.2009	8.00 lanč paket, izlet 9.30 - 11-30 Ptuj (mesto, grad) 12.30 – 13.30 kosilo v M. Soboti (ek. šola) 13.30 – 15:30 nakupovanje BTC 15.30 Ižakovci – otok ljubezni, mlin 16.30 V Polana – domačija Miška Kranjca 17.00 – večerja v šoli	THG, dijaki nižjih letnikov DSŠ, učitelji spremljevalci
Sobota 14.02.2009	Dopoldne: prisostvovanje informativnemu dnevu, preizkus znanja slovenščine 11.00 Kosilo na šoli Popoldne: Bowling s pico	THG + prosti dijaki DSŠ, mentorji
Nedelja 15.02.2009	Družinski dan/zaključna prireditev za šolo, starše in okolje 14.00 kosilo na šoli (starši, dijaki, gostje in učitelji) 15.30 zaključna prireditev – amfiteater (župan, predstavniki sveta šole, ravnatelj oz. pomočnica ravnatelja, mediji, RTV lokalni, radio, ...)	Vsi udeleženci projekta
Ponedeljek 16.02.2009	Odhod gostov iz Lendave z avtobusom v Zagreb Ob pribl. 11.30)	Učitelj DSŠ spremljevalec

Projektna tema – ponedeljek, 09.02.2009, ob 15.30 uri

1. Uvod (Ines)
2. Gostilna „Večjezičnost“ (slikovno gradivo – Aleš s komentarjem)
3. Narodnostna struktura v regiji in občini, dvojezično območje (Ines)
4. Vrtec (Sindi) – slikovno gradivo in film
5. Osnovna šola (Denis) – slikovno gradivo in film
6. Srednja šola (Iris) – slike, vzorci dvojezičnih listin
7. Stadtbibliothek (Mateja, Patricia) – slike
8. Das Kulturhaus (Aleš) – slike
9. Bánffy Zentrum (Miša) - slike
10. TV Studio Lendava (Tjaša) – slike
11. MMR – madžarski radio (Tjaša) – slike
12. Népujság (Ines) – izvod(i) časopisa
13. Odgovori na morebitna vprašanja, zaključek (Ines)

Predstavitev – predstavitev: <http://www.dssl.si/COMENIUS/predstavitev.ppt>

**Program zaključka gostovanja dijakov THG na DSŠ Lendava in s tem 1. dela projekta
Nedelja, 15. 02.2009 s pričetkom ob 14. uri**

**Prisotni: v projektu sodelujoči dijaki in njihovi mentorji, starši, vodstvo šole,
predstavnica občine, predstavnika medijev**

1. Uvod in povezovanje programa (I. Mursics)
2. kratka predstavitev mesta Wolfsburg v besedi in s filmom (Lukas, Rudi)
3. dogajanje preteklih 8 dni v obliki dnevnika
  - 1. dan: prihod in ogled šole ter mestnega središča (Svea, Agi)
  - 2. dan: ljudski plesi, ogled on kopanje v Lipi (Iris, Renske)
  - 3. dan: družinski dan, prstočasne aktivnosti (Eileen, Timea K.)
  - 4. dan: uradni sprejem na šoli, pouk slovenščine, projektna tema (Nadine, Mateja)
  - 5. dan: pouk, nemški kviz, Vas orhidej, romsko naselje Kamenci (Patricia, Eileen W.)
  - 6. dan: debata v angleščini, dramsko delo, izlet v Maribor (Pia, Andreja)
  - 7. dan: kreativne delavnice: pečenje perecev (Rudi, Aleš)
fotografiranje (Jana, Miša)
barvanje pirhov (Andjela, Rudi)
delo v TV studiu s prikazom kratkega filma (Melissa,
Sanja)
  - 8. dan: celodnevna ekskurzija: Ptuj (Ulli, Luka)
Otok ljubezni, rojstna hiša M. Kranjca (Nora, Tjaša)

Predstavitev - povezava: <http://www.dssl.si/COMENIUS/Comenius2008-2010.ppt>